

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—, — Poštno-čkovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Proglas kralja Aleksandra I.

Dne 3. septembra je izdal naš kralj na narod sledeči proglas:

Mojemu dragemu narodu!

Varstvo narodnega edinstva in države celote je moja sveta dolžnost in najvišji cilj moje vladavine, to je bila pobuda in glavna naloga režima, ki sem ga uvedel 6. januarja 1929. leta. V svoji besedi, ki mi jo je nalagala ljubezen do domovine, sem svojemu dragemu narodu odkrito pojasnil vse težkoče in nevarnosti, v katere sta zašla naše socialno življenje in državna celota. Te težkoče so bile toliko, nevarnosti tako resne, da so zbudile globoko skrb vseh rodoljubov in rušile narodno dušo. Vsi, ves narod je videl, kaj je vzrok temu zlu in se zavedal velikosti tega zla in je zato razumel in s popolnim zaupanjem sprejel moje sklepe. Visoka nacij-

jonalna zavest in zdrav razum je vrli- na, ki jo je naš narod vsikdar kazal v resnih trenutkih svoje zgodovine. Moje zaupanje v narodovo ljubezen in v njegove moralne sile mi je nudilo sigurno podlago za vse podvige pri urejevanju razmer v državi.

Srečen in ponosen sem, da je ves moj dragi narod od prvega trenutka razumel moje podvige in z enodušnim javnim odobravanjem močno podprl izvedbo mojih sklepov. S to veliko in široko narodno pomočjo se je doseglo v sorazmerno kratkem času, da so bile izvršene velike nacionalne in državne naloge v korist trajnih osnov zdravega državnega življenja kraljevine Jugoslavije, sprejete s toplo nacionalno dušo od vsega jugoslovanskega naroda.

Ustvarjeni so potrebni pogoji za silen polet in veliko-nacionalno bodočnost. Prepričan, da doslej doseženi sadovi dela, zdrave politike, nacionalne zavesti in narodnega izkustva dopuščajo, da se pristopi k ustvaritvi in definitivni organizaciji onih ustanov in one državne ureditve, ki bo najbolj ustrezala narodnim potrebam in državnim interesom, sem sklenil, da postavim dose- danje delo pri izvajanju nacionalne in državne politike na širšo osnovo neposrednega narodnega sodelovanja. Z vero v Boga in srečno bodočnost kra- ljevine Jugoslavije dajem ustavo kra- ljevine Jugoslavije.

3. septembra 1931. leta v Beogradu.

Aleksander, s. r.

V NAŠI DRŽAVI.

Seja vlade pod predsedstvom kralja.

Dne 2. septembra se je vršila v kraljevem dvorcu na Dedinju seja ministrskega sveta pod predsedstvom Nj. Vel. kralja. Ob tej priliki je imel kralj govor, v katerem je izrekel priznanje vladi in naznanil, da je prišel trenutek, katerega je bil naznanil v proglasu dne 6. januarja 1929, da bo dal državi in narodu novo ustavo. Nato je pozval ministra dvora, naj prečita besedilo ustave. Po prečitaniu je želel kralj, da naj donese nova ustava narodu in državi vso srečo. Predsednik vlade se je kralju zahvalil in povdaril, da so bili sadovi vlade doseženi le s pomočjo vzvišenega zaupanja v Nj. Vel. kralja. Kralj je obdržal zbrane ministre pri večerji in se je z njimi razgovarjal.

Pred prečitanjem nove ustave na seji ministrskega sveta je bila prejšnja vlada razširjena. Kralj je imenoval 2. septembra za gradbenega ministra dr. Alberta Kramer, našega poslanika v Pra- gi. Za ministre brez portfelja so imeno- vani: Ivan Pucelj, bivši minister; Pa- vao Matica, župnik v Bednji (bivši ra- dičevcevec); Kosta Timotijević, bivši mini- ster (član bivše demokratske stranke);

dr. Ivan Paleček, bivši minister (bil je 1919 ban Hrvatske in minister v Davi- dovičevi vladi); dr. Avdo Hasanbegović, musliman iz Bosne (svoječasni veliki župan v Mostaru in kot državni svetnik član našega najvišjega upravnega sodi- šča). Za novega pravosodnega ministra je imenovan dr. Dragutin Kojič, bivši minister (član bivše radikalne stranke). Nova vlada ima 22. ministrov.

Ostavka dveh ministrov. Ostavko sta podala pred zgoraj omenjeno preosnovo vlade gradbeni minister Dušan Serbec in pravosodni minister Lotič.

Ostavka in zopetno imenovanje vla- de. Dne 3. septembra se je izvršila pod

Lerroux, španski zunanji minister, ki je otvoril zadnje zasedanje Društva na- rodov v Ženevi.

predsedstvom ministrskega predsedni- ka generala Živkoviča seja vlade, na kateri je ugotovil predsednik, da je postal vsled izdavanja ustave nov polo- žaj. Po zahvali na ministre je naznanil predsednik, da bo podal ostavko ce- lotne vlade in da naj sklepa kralj po uveljavitvi ustave o novi vladi. Kralj je sprejel ostavko in pooblastil doseda- njega predsednika, naj sestavi vlačo. Na predlog ministrskega sveta je ime- noval kralj vlado v sestavi, kakor je že bila tik pred proglašenjem ustave. Vsi člani nove vlade so prisegli.

O napovedi za znižanje državnih iz- datkov smo že poročali. Načrt za zni- žanje državnih izdatkov v raznih pro- računskih postavkah predvideva 714 milijonov 865.000 Din. Namen znižanja izdatkov ima tudi odredba, da se v tem proračunskem letu ne morejo izpolniti izpraznjena mesta brez posebnega do- voljenja ministrskega predsednika vla- de. Po vzgledu državnega proračuna se naj znižajo tudi proračuni samo- uprav.

NAJVAŽNEJŠE DOLOČBE NOVE USTAVE.

Iz nove ustave posnemamo naslednje najvažnejše točke:

Kraljevina Jugoslavija je ustavna naslednja monarhija pod dinastijo iz rodu Karadjordja.